

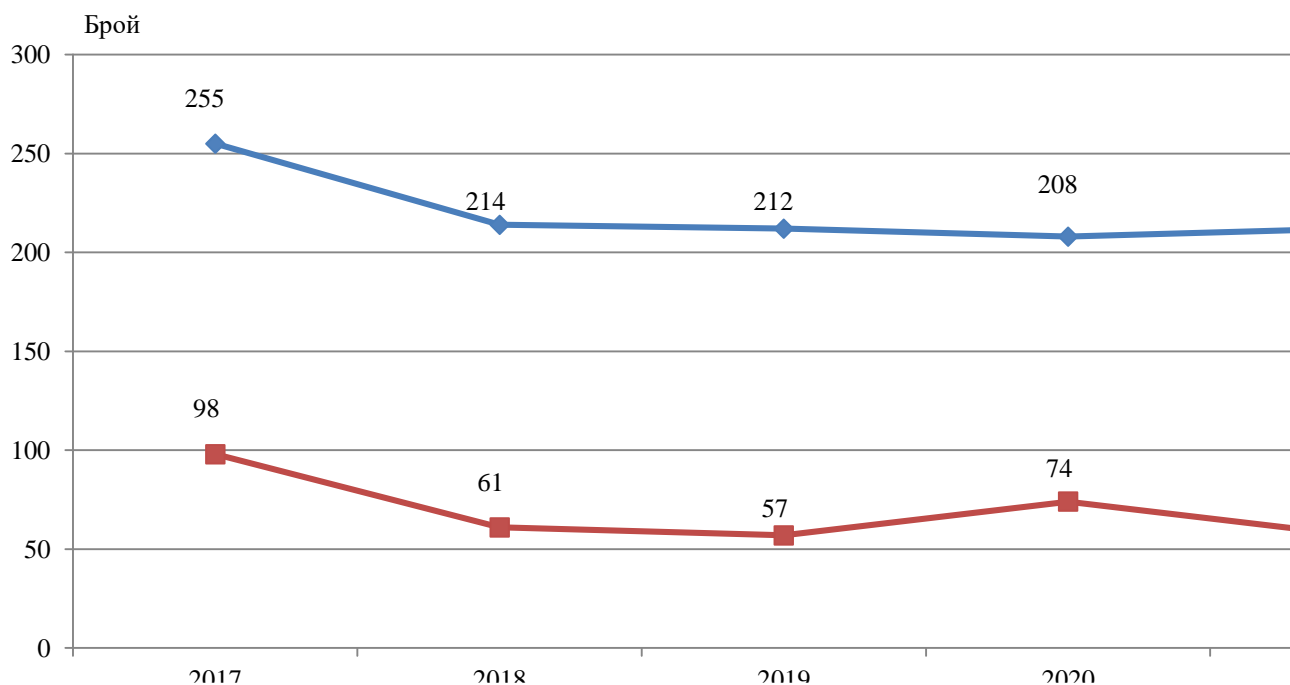
ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИ ПРОЯВИ И ПРЕСТЪПЛЕНИЯ НА МАЛОЛЕТНИТЕ И НЕПЪЛНОЛЕТНИТЕ ЛИЦА В ОБЛАСТ ДОБРИЧ ПРЕЗ 2021 ГОДИНА

Малолетни и непълнолетни лица, водени, заведени и снети от отчет в детските педагогически стаи (ДПС) за извършени от тях противообществени прояви и престъпления

През 2021 г. на отчет¹ в детските педагогически стаи в област Добрич са водени 212 малолетни и непълнолетни лица за извършени от тях противообществени прояви и престъпления, което е с 1.9% повече в сравнение с 2020 година. Основните характеристики на водените на отчет в ДПС лица са следните:

- непълнолетни (14 - 17 г.) - 78.3%;
- малолетни (8 - 13 г.) - 21.7%;
- момчета - 183 (86.3%);
- момичета - 29 (13.7%);
- учащи - 144 лица (67.9%);
- в криминогенна среда живеят 70 малолетни и непълнолетни, или 33.0%.

Фиг. 1. Малолетни и непълнолетни лица, водени и заведени на отчет в ДПС през периода 2017 - 2021 година

¹ Съгласно чл. 26, ал. 1 от Правилника за детските педагогически стаи малолетните и непълнолетните се водят на отчет за срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършили повторно противоправни деяния.

Коефициентът на водените на отчет в детските педагогически стаи малолетни и непълнолетни лица през 2021 г. в област Добрич е 1 210 на 100 хил. души от средногодишното население на възраст 8 - 17 години в областта.

Броят на **заведените на отчет² в ДПС през 2021 г.** в област Добрич малолетни и непълнолетни е 57, или 26.9% от всички водени на отчет лица като 73.7% от тях са непълнолетни.

През 2021 г. **снети от отчет в ДПС** са 52 малолетни и непълнолетни лица, или 24.5% от водените на отчет през годината. Причините за това са:

- навършване на 18-годишна възраст - 30 лица (57.7%);
- поправка на поведението - 22 лица (42.3%).

Противообществени прояви

За извършени противообществени прояви през 2021 г. през ДПС са преминали 181 малолетни и непълнолетни. От тях момчета са 138, или 74.6%, а момичета - 43, или 23.8%.

В структурата на противообществените прояви по видове най-голям е дялът на преминалите през ДПС за:

- „бягство от дома (от вкъщи), от специализирана институция или от социална услуга от резидентен тип“ - 25 лица, или 13.8%;
- „прояви на насилие и агресия“ - 21 малолетни и непълнолетни (11.6%);
- „повреждане на обществена и/или частна собственост“ - 13 лица (7.2%);
- „употреба на психоактивни вещества“ - 7 малолетни и непълнолетни (3.9%);
- „непристойно и/или хулиганско поведение на обществено място“ - 4 лица (2.2%).

Извършени престъпления

През 2021 г. броят на **малолетните и непълнолетните лица, преминали през ДПС за извършени престъпления**, е 58.

Кражбите на имущество са най-разпространените престъпления, извършвани от лицата на възраст 8 - 17 години. Извършители на кражби са 31 лица, или 53.4% от всички малолетни и непълнолетни, преминали през ДПС за извършени престъпления. Най-висок е дялът на извършителите на домови кражби - 45.2% (14 лица). 6 лица (10.3%) са регистрирани за „унищожаване и повреждане на имущество“.

Малолетни и непълнолетни, пострадали от престъпления

През 2021 г. пострадали от престъпления в област Добрич са 13 деца, от които 7, или 53.8%, са момичета. Малолетни са 8 лица (61.5%), а непълнолетни - 5 (33.5%).

Най-голям е броят и относителният дял на малолетните и непълнолетните, пострадали с телесна повреда - 5 лица (38.5%) и на пострадалите от блудство - 4 лица (30.8%).

² Включват се всички малолетни и непълнолетни лица, които са били новозаведени на отчет в ДПС през календарната година.

Дейност на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните лица

През 2021 г. местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните са **образували** 92 възпитателни дела. От тях 65 (70.7%) са образувани по предложение на органите на прокуратурата. Броят на **решените дела** през годината е 90, като в срок до един месец са решени 69 дела, или 76.7%.

През 2021 г. местните комисии са наложили 163 **възпитателни мерки** в съответствие с **чл. 13, ал. 1 от Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните** на 119 лица на възраст от 8 до 17 години за извършените от тях 124 общественоопасни деяния³.

Най-често налаганите възпитателни мерки са:

- „предупреждение“ - в 67 случая (41.1%);
- „поставяне под възпитателен надзор на обществен възпитател“ - в 38 случая (23.3%);
- „поставяне под възпитателен надзор на родителите или на лицата, които ги заместват, за полагане на засилени грижи“ - в 22 случая (13.5%).

Основните характеристики на малолетните и непълнолетните с наложени възпитателни мерки са следните:

- Малолетни са 46 лица (38.7%), а непълнолетни - 73 (61.3%);
- Момчетата са 97 (81.5%), а момичетата - 22 (18.5%).

³Общественоопасните деяния включват извършените от лицата противообществени прояви, престъпления и административни нарушения.

Методологични бележки

Статистическото изследване на противообществените прояви и престъпления на малолетните и непълнолетните осигурява информация на базата на годишни данни за лицата водени, заведени, снети и преминали през детските педагогически стаи, лицата с наложени възпитателни мерки за извършени общоопасни деяния, както и за пострадалите малолетни и непълнолетни от престъпления. Източник на информацията са местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Обект на наблюдението е дейността на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Единици на наблюдение са малолетните и непълнолетните, извършители на противообществени прояви и престъпления.

Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните е компетентен орган, който разглежда възпитателни дела, привежда в изпълнение наложените мерки съгласно Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните (ЗБППМН) и осъществява контрол по изпълнението им.

Противообществената проява е деяние, което е общественоопасно и противоправно или противоречи на морала и добрите нрави. На извършителите на противообществени прояви се налагат възпитателни мерки съгласно Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Детските педагогически стаи са специализирани заведения, които участват в превенцията на престъпността и противообществените прояви, извършени от малолетните и непълнолетните.

В броя на водените на отчет в детските педагогически стаи през годината се включват всички малолетни и непълнолетни, извършили престъпления и/или противообществени прояви; осъдени за престъпления от общ характер; освободени от поправителните домове (ПД), възпитателните училища интернати и от социално-педагогическите интернати (СПИ). Малолетните и непълнолетните се водят на отчет за срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършили повторно противоправни деяния. В броя на водените на отчет в ДПС не се включва броят на малолетните и непълнолетните, които са преминали през ДПС.

В броя на заведените на отчет в ДПС през годината се включват всички малолетни и непълнолетни, които са били новозаведени на отчет в ДПС през годината за извършени престъпления и/или противообществени прояви.

В броя на преминалите през ДПС се включват всички малолетни и непълнолетни лица, които са извършили незначителни деяния, за които еднократната намеса на полицейски органи е била достатъчна и няма основания за тяхното завеждане на отчет в ДПС.

Допълнителна информация относно методологията и данните от наблюдението за дейността на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните е публикувана на сайта на НСИ (<http://www.nsi.bg>), раздел „Правосъдие и престъпност“, както и в Информационна система „Инфостат“

(https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=63).